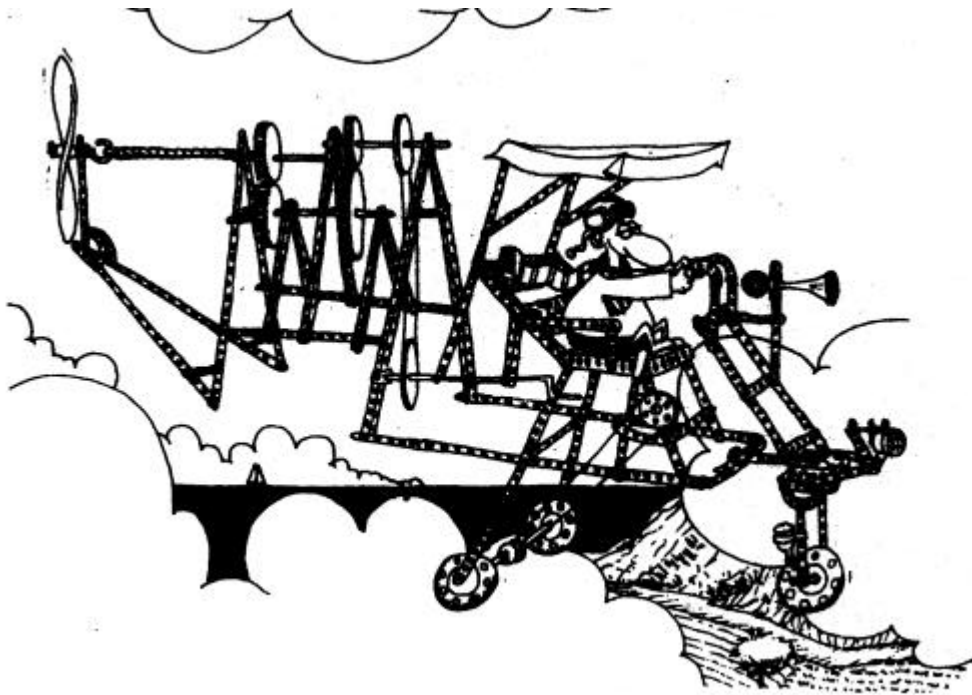

full d'assessorament *de* *l'escola de pares de la* **FaPaC**

ELS JOCS I LES JOGUINES

0. Per a molts adults, el joc esdevé una activitat secundària, una forma d'evadir-se de la rutina quotidiana. En canvi, per al nen, el joc és tan imprescindible com ho és menjar o dormir.

A través del joc el nen aprèn un seguit de moviments, actes i comportaments necessaris per al seu desenvolupament físic, social, intel·lectual i emocional, que facilitaran més endavant, la seva integració al món dels adults.

El joc ocupa un lloc essencial en la vida de la mainada, mitjançant el qual allibera tensions i canalitza conflictes, descobreix l'adquisició d'unes noves capacitats i té l'oportunitat d'utilitzar els objectes que l'envolten de molt diverses maneres: és també el seu principal mitjà d'expressió: jugant, aprèn a estimar, a entendre's amb els altres nens, a determinar les regles del joc i a acceptar-ne les dels seus companys.

Una de les maneres que la canalla té de conèixer i d'apropar-se al món és jugant. Fent veure que són tot tipus de personatges, els nens representen davant ells mateixos i davant els companys de joc infinitat de rols i posen en pràctica, d'aquesta manera, tot el coneixement que tenen de la societat en la qual viuen.

D'altra banda, les joguines són de vegades un complement dels jocs i haurien de ser, en general, uns objectes que permetessin al nen de recrear el seu món, desenvolupar la seva fantasia, activar la seva intel·ligència i ajudar-lo a aprendre uns comportaments socials.

El joc és un mitjà per a adquirir experiència i la joguina hauria d'estimular o ajudar l'assoliment d'aquesta experiència. La joguina ben dissenyada és la que propicia el joc, la que suggereix als infants moltes i diverses utilitzacions.

1. QUELCOM QUE ES NECESSARI: ELS JOCS

El joc ocupa un lloc molt important en el desenvolupament de la personalitat del nen. Per tant, és necessari dedicar una bona part del temps a aquesta activitat.

El joc es caracteritza pel fet de ser una ocupació, una activitat per ella mateixa. Durant la infantesa, forma part de la seva conducta i pot esdevenir la brúixola que ens permetrà adonar-nos del seu estat psicològic: el fet que un nen no jugui pot indicar-nos que li passa alguna cosa.

La mainada comença a jugar des dels primers mesos de vida. Així doncs, abans que el nen parli, ja juga, fa coses que no tenen un objectiu extern, però que, tanmateix, li són de gran utilitat en aquest moment (per exemple, picar de peus, treure's la flassada, mirar-se les mans...); més endavant, tot aquest joc d'exercicis contribuirà al seu desenvolupament físic.

Es convenient que els pares juguem amb els nostres fills perquè ens permetrà d'incorporar-los a la nostra manera de pensar i d'actuar, i facilitarà el coneixement mutu.

1.1 El joc simbòlic

- "Tu seràs el metge i jo la infermera. Tinc febre i em receptaràs aquests caramels".
- "Jo seré la mestra i tu el meu alumne. Com que no has fet els deures, no podràs jugar amb el meu cotxe".

Aquest tipus de converses són corrents en els nens i les nenes de 4 anys. Professors, metges, pares, mares, "E.T", astronautes, etc., són uns rols que acompanyen sovint els seus jocs. Als 5 i 6 anys és quan més desenvolupen el joc anomenat simbòlic, on el nen és l'amo del seu destí i el sotmet als seus desitjos.

Tot allò que no és possible en la realitat s'assoleix en el joc: dona el menjar a la mare, determina quan ha d'anar a dormir la nina, vola, va a la lluna, inventa arbres i plantes que parlen i ploren, països... Sol o bé amb altres nens i nenes, construeix un món acord amb les seves necessitats.

2. FUNCIONS DEL JOC

- L'obtenció de plaer. El nen juga pel sol fet de sentir plaer.
- Desenvolupa la seva creativitat, imaginació i fantasia. Inventa el seu propi món i les joguines.
- El joc li permet assolir èxits, aprendre a acceptar les reglamentacions dels jocs, utilitzar adequadament el temps.
- Acumular experiència, aprendre coses noves.
- Gaudir de certa traça, cert domini en les seves accions.
- L'elaboració, la comprensió o l'acceptació d'experiències doloroses. Quan ens enfadem amb ells, ho traslladen després a les joguines, nines, etc., a través de les qual alleugen la seva angoixa. "Osset dolent, que t'has portat malament". "Si -contesta fent d'osset- però no ho faré pal més".
- Possibilita que el nen pugui expressar les seves pors, els seus conflictes i les seves ànsies. I és així com diu al seu cavallet: "Tu tens por, jo no".
- Desenvolupa el llenguatge.
- Permet la identificació amb el món dels adults: diu la nina, "Diumenge el pare et portarà al zoològic".

La participació dels pares és imprescindible en el joc de la quitxalla. Es una de les maneres que tenim els pares de connectar-nos i de conèixer el món dels infants.

Però hem de tenir cura de:

- No ser massa intervencionistes o directores dels seus jocs. Quan necessitem que deixin de jugar, els podem dir: "Vine d'aquí deu minuts".
- No proporcionar-los massa joguines.
- No coartar la seva llibertat.

3. I LES JOGUINES?

Es evident que la mainada pot jugar a moltes coses sense joguines. En el joc les joguines tenen una funció útil però no essencial moltes vegades.

En el joc simbòlic, freqüentment, apareixen objectes que, a causa de la mateixa naturalesa del joc, esdevenen símbols d'altres coses, i d'aquesta manera utilitzarà un pal descombra que serà un cavall, una capsa de cartró que serà

un autobús o una pilota a la panxa que serà "una mare que espera un fill", etc.

Les joguines com a tals també serveixen, de vegades, de símbol d'una realitat: una cuina representa una cuina de veritat; un cotxe de joguina, un de veritat.

Tanmateix, moltes coses de casa poden servir de joguines: olles, cassoles, pots, fustes, etc.

El costum de regalar joguines i de regalar joguines cares, i l'interès que els nens mostren per aquests articles, depèn d'altres raons fora de la joguina en concret, com pot ser el fet de sentir-se estimats. Per part nostra, potser busquem guanyar-nos-els, regalant-los coses que són vistoses però que, fet i fet, els resultaran de poc interès i utilitat.

Hi ha certs períodes de l'any (sobretot el Nadal) que la publicitat sobre les joguines augmenta considerablement. Hem de tractar de contrarestar aquest atac frontal damunt els nens, parlant amb ells sobre la publicitat televisiva i demostrant-los que allò que anuncien no és pas sempre cert.

3.1. Qualitats que han de tenir les joguines.

- Sòlides i duradores.
- Higieniques (que es puguin rentar i de colors no tòxics).
- Que es puguin fer servir per a diferents tipus de jocs.
- Senzilles i fàcils de manejar.
- Apropiadades a llur edat i maduresa.
- Diverses i suficients però mai excessives.
- Les joguines no tenen sexe: les nenes poden jugar amb trens i els nens amb nines.

Les joguines ajuden, d'entre moltes altres coses, a desenvolupar aspectes físics, socials i mentals. Abans de comprar una joguina és convenient que en parlem amb el nostre fill, i tractem de triar-les d'acord amb els aspectes del seu desenvolupament que volem potenciar.

4. REFLEXIONEM ABANS D'ESCOLLIR UNA JOGUINA

1. No cal oblidar que la joguina és necessària, però no fonamental per a jugar.
2. Hem de pensar que la joguina és i ha de ser quelcom més que un caprici passatger.
3. Podem ensenyar els nostres fills a jugar de moltes maneres diferents i econòmiques alhora.
4. Re-inventem els jocs de la nostra infantesa i juguem-hi amb ells.

5. Hem de tenir en compte l'edat i el grau de maduresa de la mainada.

6. Cal tenir cura dels aspectes bèl·lics, sexistes i discriminatoris de les joguines. N'hi ha que recalquen encara més la diferència de rols entre sexes, i d'altres que desenvolupen la mentalitat bèl·lica i fomenten la mitologia de l'heroi".

7. Comprovem el contingut de la capsa de la joguina a la mateixa botiga. D'aquesta manera evitarem una frustració als infants que veuran que allò que esperaven no coincideix amb la realitat.

8. No hem de pensar que la joguina més cara és sempre la millor.

9. Si al menut li agrada crear el seu propi món, la joguina ha de ser:

- neutra
- sense tecnicismes exagerats
- muntable fàcilment
- amb peces la mida de les quals sigui adequada a la seva edat
- amb materials segurs
- duradores, ja que així assoleix una "biografia" que li servirà de punt de referència en la seva història vital.

LES JOGUINES QUE SÓN MÉS ADIENTS PER A CADA EDAT

Edats	Desenvolupament físic o motriu	Desenvolupament social	Desenvolupament del pensament
0-6 mesos	Anelles per mossegar, filera de boles de plàstic en el bressol.		Sonalla de color viu (vermell), objectes mòbils.
6-12 mesos	Objectes que rodolin: pilotes de goma o plàstic petites.	Ninots de drap.	Mòbils, encaixos senzills, joguines sonores.
12-18 mesos	Joguines per arrossegar, bicicletes de 3 o 4 rodes (sense pedals) de plàstic o fusta, pales, galledes.	Ninots de roba, goma o pelfa, flexibles.	Mòbils, recipients per omplir i buidar, pots de plàstic per tapar i destapar, pilotes de diverses mesures, encaixos.
18-24 mesos	Joguines de transport: camions, trens, cotxes, gronxadors, tobogans i escales, bicicletes i tricicles amb pedals o sense.	Plats, pots, olles, tapes, animals de fusta.	Pissarra o paper d'embarcar gruixut per pintar, contes només amb dibuix, caixa de música.
2-3 anys	Bicicleta amb tres rodes i pedals, cotxes, tricicles, objectes per arrossegar, joguines amb moviment, joguines per l'aigua.	Animals de fusta o de pelfa, titelles, nines.	Encaixos, puzzles, tisoires de punta rodona, plastilina, estris musicals.
4-5 anys	Pilotes, bicicletes, globus, gronxadors, patins, objectes per l'aigua, instruments musicals de percussió (tambor...), cassettes, discs.	Materials per fer disfresses, cuina, granges i animals, farmàcia, telèfon, titelles, nines i ninots per vestir i desvestir, eines de diferents professions.	Plastilina, fang, jocs de construcció de peces grans, encaixables, dòminos, jocs d'associació, pissarra i guix, llapis de colors, contes amb dibuix.
6-7 anys	Pilotes, bicicletes, anelles, botxes, bitllets, estris de jardineria (carretó, pala...), instruments musicals senzills, cassettes, discs.	Materials per fer disfresses, nines i roba, cuines, botigues, cotxes, avions, vaixells.	Jocs de cartes, jocs amb instruccions, puzzles, oca, parxís, retoladors, pintures, tisoires, plastilina, fang, contes populars.
8-9 anys	Bicicletes, patí, monopatí, objectes d'esport, estels, instruments musicals (flautes, orgues), cassettes, discs.	Teatre, titelles, ràdio-telèfon, algun animal viu, col·leccions d'intercanvi.	Eines per fabricar les seves joguines, construccions metàl·liques, paciència, experiments, escacs.
10-12 anys	Equips esportius, material esportiu (futbol, bàsquet, tennis...), aeromodelisme, estels, tot tipus d'instruments musicals, cassettes, tocadiscs.	Jocs amb reglamentació de certa complexitat (monopoli, trivial...), jocs de màgia.	Materials de construccions, equips científics (química, física, microscopis, jocs d'experimentació), eines de bricolatge, regles, compassos, llibres d'aventures, d'història.
13-15 anys	Equips esportius, jocs esportius.	Música, discs, objectes d'ús personal.	Aeromodelisme, aparell d'òptica, llibres, màquines fotogràfiques, experiments.